

รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

A Model in Risk Management of Phrapariyattidhamma Schools,
General Education Division

พระครูปริยัติปัญญารุท (ปรีดี ปญญารุท)¹

Phrakrupariyattipanyatrhorn (pridee panyatharo)

ทำวิจัยเมื่อ พ.ศ.2559

บทคัดย่อ

การวิจัยเรื่องนี้ มีวัตถุประสงค์ 1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 2) เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 3) เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา เป็นงานวิจัยแบบผสมผสานวิธี (Mixed Methods Research) โดยใช้วิธีการศึกษาเชิงปริมาณ (Quantitative Research) และการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Research)

ผลการวิจัยพบว่า

1. ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ผลการปฏิบัติงานในภาพรวมเป็นที่น่าพอใจอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน ปัญหาด้านการบริหารจัดการ (Management) อยู่ในระดับมาก รองลงมาคือด้านบุคลากร (Man) ด้านการเงิน (Money) และด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) ตามลำดับ

2. ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พบว่ารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ตามกรอบการบริหารความเสี่ยงของ COSO Model มี 4 องค์ประกอบ คือ 1 ด้านนโยบายฯ 2 ด้านวัตถุประสงค์ฯ 3 ด้านคณะกรรมการฯ และ 4 ด้านกระบวนการฯ และมี 6 ขั้นตอน คือ 1) การระบุความเสี่ยงฯ 2) การประเมินความเสี่ยงฯ 3) การตอบสนองต่อความเสี่ยงฯ 4) กิจกรรมการควบคุมความเสี่ยงฯ 5) สารสนเทศและการสื่อสารฯ และ 6) การติดตามและประเมินผลฯ

3. รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สามารถลดความเสี่ยงของสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ค้นพบได้ โดยใช้แนวคิดตามรูปแบบทฤษฎีระบบ (System Theory) และมีการกำหนดวัตถุประสงค์เป้าหมายที่ชัดเจน คือ 1) ด้านบุคลากร 2) ด้านการเงิน 3) ด้านการบริหารจัดการ 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์

คำสำคัญ: 1. รูปแบบ 2. การบริหาร 3. โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

¹ นิสิตปริญญาเอก สาขาพุทธศาสตรดุษฎีบัณฑิต (พุทธบริหารการศึกษา) คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย

Abstract

The purposes of this research were: 1) to study the administration conditions of Phrapariyattidhamma schools, general education division, 2) to develop the risk management model of Phrapariyattidhamma schools, general education division, and 3) to propose the risk management model of Phrapariyattidhamma schools, general education division. The quantitative and qualitative research methods were used in the study.

The results of this research were as follows:

1. The general results of management in Phrapariyattidhamma schools, general education division, were at the high level. In details, the most problems were found in management, followed by in man, money and material respectively.

2. The development of the risk management of Phrapariyattidhamma schools, general education division, in a scope of COSO Model consisted of four elements; policy, objective, board and process, and six stages; risk identity, risk assessment, risk response, risk control activity, information and communication, and monitor and evaluation.

3. The proposed model of risk management of Phrapariyattidhamma schools, general education division, was based on System Theory with clarified target in: 1) Man, 2) Money, 3) Management, and 4) Material

Keywords: 1. Model 2. Administration 3. Phrapariyattidhamma schools

1. ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นการศึกษาที่รัฐกำหนดให้มีขึ้น ตามความประสงค์ของคณะสงฆ์ โดยพระปรารภของสมเด็จพระอริยวงศาคตญาณ สมเด็จพระสังฆราช สกลมหาสังฆปริณายก (จวน อุฏฐายีมหาเถร) ว่า “การศึกษาทางโลกเจริญก้าวหน้ามากขึ้นตามความเปลี่ยนแปลงของโลก การศึกษาพระปริยัติธรรม ก็จำเป็นต้องอนุวัตไปตามความเปลี่ยนแปลงของโลกบ้าง จึงเห็นสมควรที่จะมีหลักสูตรในการเรียนพระปริยัติธรรมเพิ่มขึ้นอีกแผนกหนึ่ง คือหลักสูตรพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ทั้งนี้เพื่อให้ผู้ศึกษาได้มีโอกาสบำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ทั้งทางโลกและทางธรรม ควบคู่กันไป” ซึ่งกระทรวงศึกษาธิการได้ประกาศระเบียบกระทรวงฯ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขึ้นเมื่อวันที่ 20 กรกฎาคม 2514 และระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พ.ศ. 2535 เพื่อเป็นแนวทางดำเนินการจัดการศึกษาและส่งเสริม สนับสนุนของกรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการในสมัยนั้น และในปี พ.ศ. 2545 ได้มีพระราชบัญญัติปรับปรุงกระทรวง ทบวง กรม ทำให้มีหน่วยงานที่ดูแลรับผิดชอบงานคณะสงฆ์และพัฒนากิจการพระพุทธศาสนาโดยตรง คือ สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ เพื่อให้การส่งเสริมสนับสนุนการจัดการศึกษาโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา เป็นไปอย่างต่อเนื่อง ว่าด้วยโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนก

สามัญศึกษา พ.ศ. 2546 โดยมีวัตถุประสงค์ที่จะให้การศึกษาในโรงเรียนดังกล่าวเป็นประโยชน์ต่อฝ่ายศาสนจักร และฝ่ายบ้านเมือง สามารถดำรงและสืบต่อพระพุทธศาสนาให้เจริญสถาพรต่อไป

การจัดการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนให้แก่ พระภิกษุสามเณรเฉพาะในระดับชั้นมัธยมศึกษา ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ระดับ หรือคือมัธยมศึกษาตอนต้น ม.1 ม.2 ม.3 และระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ม.4 ม.5 ม.6 จัดเป็นโรงเรียนในระบบเช่นเดียวกับรูปแบบโรงเรียนของรัฐ และเอกชนทั่วไป โดยใช้หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐานพุทธศักราช 2551 ของกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่ง กำหนดกลุ่มสาระให้เรียน 8 กลุ่มสาระวิชา ประกอบด้วย วิชาภาษาไทย วิชาคณิตศาสตร์ วิชาวิทยาศาสตร์ วิชา สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม วิชาสุขศึกษาและพลศึกษา วิชาศิลปะ วิชาการงานอาชีพและเทคโนโลยี วิชา ภาษาต่างประเทศ (กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ, 2558, หน้า 14)

การจัดการศึกษาพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยรวม ประสบปัญหาด้านการบริหารจัดการ การศึกษาของโรงเรียน ไม่เป็นไปตามมาตรฐานตามเกณฑ์ จึงทำให้เกิดมีปัญหามากหลายประการ เช่น ผู้บริหาร โรงเรียน ต่างๆ ขาดความรู้ความเข้าใจและทักษะในการบริหารงานตามระบบขาดแผนงาน ไม่มียุทธศาสตร์เป้าหมายและ หลักการ ครูผู้สอนมีวุฒิไม่ตรงกับกลุ่มสาระที่สอนและขาดความรู้ความชำนาญในการจัดการเรียนการสอนการผลิต สื่อการพัฒนาหลักสูตร การพัฒนาให้เป็นโรงเรียนแห่งการเรียนรู้ การพัฒนาบุคลากร การวัดผล การประเมิน คุณภาพภายในโดยรวม คุณภาพการศึกษามีความแตกต่างกันทั้งในด้านพื้นฐานของผู้บริหาร ครู อาจารย์ ผู้เรียน และคุณภาพของปัจจัย สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก กระบวนการบริหารภายในโรงเรียน ประกอบกับ การเปลี่ยนแปลงทางสังคม เศรษฐกิจ กลุ่มโรงเรียนทำให้คุณภาพการศึกษายังแตกต่างกันออกไปในแต่ละโรงเรียน ไม่ได้มาตรฐานตามสำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษาที่ได้กำหนดไว้ (สำนักงานรับรอง มาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา, 2554, หน้า 8)

ดังนั้น จากปัญหาและความสำคัญดังกล่าวมาแล้ว ผู้วิจัยศึกษาเรื่อง “รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของ โรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา” เพื่อนำผลการวิจัยไปเป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับใช้เป็นรูปแบบในการ บริหารจัดการโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในการบริหารด้านความเสี่ยงให้ลดลง ตลอดถึง หน่วยงานที่รับผิดชอบนำไปกำหนดเป็นแผนนโยบาย หรือ วางแผนพัฒนาไปสู่ความสำเร็จในการบริหารโรงเรียน ให้มีประสิทธิภาพต่อไป

2. วัตถุประสงค์การวิจัย

- 2.1 เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
- 2.2 เพื่อพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา
- 2.3 เพื่อเสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

3. วิธีการดำเนินงานวิจัย

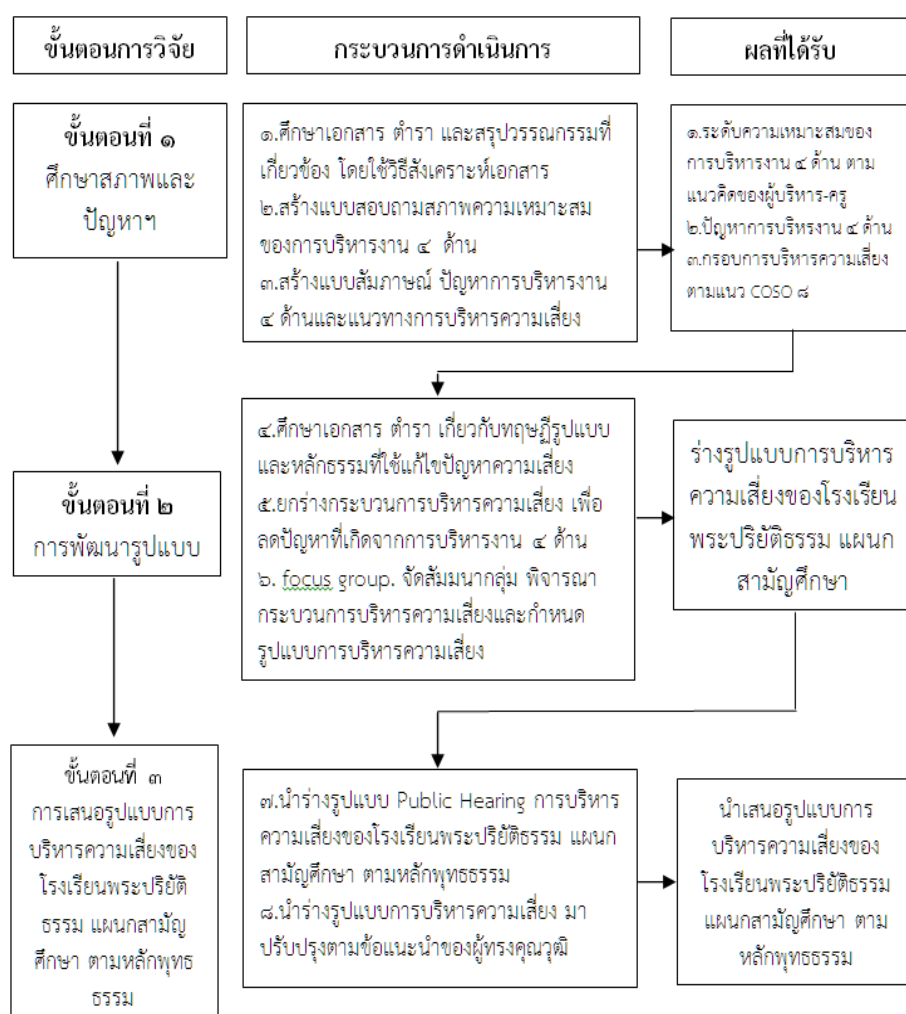
ได้ดำเนินการวิจัย 3 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โดยการ 1) ศึกษาเอกสาร บทความ สื่อออนไลน์ และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง และ 2) สัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความเชี่ยวชาญด้านการบริหาร

ของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จำนวน 21 รูป/คนด้วยการเลือกเจาะจง (Purposive Selection)

ขั้นตอนที่ 2 พัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group Discussion) ผู้ให้ข้อมูลสำคัญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยง หรือผู้ทรงคุณวุฒิที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญเกี่ยวกับโรงเรียนโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา จำนวน 9 รูป/คน ด้วยการเลือกเจาะจง (Purposive Selection)

ขั้นตอนที่ 3 เสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

ภาพประกอบที่ 1 ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

4. ผลการวิจัย

จากการวิเคราะห์รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สรุปสาระสำคัญของผลการวิจัย ดังนี้

4.1 ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ผลการศึกษาสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาพบว่า ผลการวิเคราะห์ระดับความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

มีผลการปฏิบัติงานในภาพรวมเป็นที่น่าพอใจอยู่ในระดับมาก แต่ยังพบปัญหาหลายประเด็น เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านในภาพรวมด้านการบริหารจัดการ (Management) ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และบุคลากรมีความต้องการเกี่ยวกับการมีกฎหมายให้การส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาเป็นการเพราะ อยู่ในระดับมาก รองลงมาด้านบุคลากร (Man) ขาดความมั่นคง และไม่มีหลักประกันความก้าวหน้าทางด้านวิชาชีพ ขาดขวัญและกำลังใจ สืบเนื่องมาจากการได้รับค่าตอบแทนไม่เหมาะสมตามคุณวุฒิ ด้านการเงิน (Money) มีงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย และด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนทางการศึกษา และระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพดีพอ ดังนั้นจึงสรุปได้ว่าความเสี่ยงในด้านการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ เกิดจากการบริหารงานในด้านการบริหารจัดการด้านบุคลากร ด้านการเงินและด้านวัสดุอุปกรณ์ตามลำดับ

4.2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มี 4 องค์ประกอบ และ 6 ขั้นตอน ซึ่งสังเคราะห์ตามกรอบการบริหารความเสี่ยงของ COSO มีแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ดังนี้ 1) ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ด้วยการพัฒนาบุคลากรโดยกำหนดงบประมาณและแผนการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนา อบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของครู สร้างขวัญและกำลังใจด้วยการพิจารณาความดีความชอบและสร้างสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ขึ้น เพื่อให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจและความมั่นคง และยอมรับความเสี่ยงหลักจากควบคุมแล้วแต่ไม่บังเกิดผล 2) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงิน ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง กำหนดให้จัดทำแผนงบประมาณให้ชัดเจนและมีการระดมทุนจากการทอดผ้าป่าเพื่อตั้งกองทุนการศึกษา รวมไปถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงด้วยการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุอุปกรณ์ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ด้วยการกำหนดให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์จากการขอความร่วมมือของบุคลากร โรงเรียน ชุมชนและผู้ปกครอง

4.3 ผลการเสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ผลการเสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สามารถลดความเสี่ยงของสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ค้นพบได้ โดยใช้แนวคิดตามรูปแบบทฤษฎีระบบ (System Theory) และมีแนวทางการบริหารความเสี่ยง คือ 1) ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง 2) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงิน ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง 3) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการ

บริหารจัดการ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง 4) ปังจัยความเสี่ยงด้านวัสดุอุปกรณ์ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง

5. อภิปราย

5.1 สภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่ามี 8 องค์ประกอบ ผลการสังเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องแสดงว่า การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานในองค์กรที่มีระบบการบริหารจัดการที่เป็นไปเพื่อการคาดการณ์ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้น ซึ่งผลกระทบของความเสี่ยงนั้นจะสร้างให้เกิดความเสียหาย ดังนั้นการบริหารความเสี่ยง จึงเป็นกระบวนการในการแก้ปัญหา โดยอาศัยการมีส่วนร่วมของบุคลากรทุกฝ่าย ตั้งแต่ผู้บริหารไปจนถึงเจ้าหน้าที่ ในการกำหนดนโยบาย วัตถุประสงค์ และกระบวนการบริหารความเสี่ยงให้ครอบคลุมการดำเนินงาน หรือกิจกรรมทั้งหมด ให้มีทิศทางหรือเป้าหมายในการดำเนินงานไปในทางเดียวกัน เพื่อลดความเสี่ยงและป้องกันความเสียหายที่อาจเกิดขึ้น ให้อยู่ในระดับที่องค์กรยอมรับได้ มีสอดคล้องกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงขององค์กร ตามกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานของ COSO (The Committee of Sponsoring Organization of the Treadway Commission) ประกอบไปด้วยองค์ประกอบ 8 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) สภาพแวดล้อมภายใน 2) การกำหนดวัตถุประสงค์ 3) การระบุเหตุการณ์ 4) การประเมินความเสี่ยง 5) การตอบสนองต่อความเสี่ยง 6) กิจกรรมการควบคุม 7) สารสนเทศ และการสื่อสาร 8) การติดตามประเมิน (ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย, 2551, หน้า 33-34)

1) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของผู้บริหารและผู้ที่เกี่ยวข้อง เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่า ด้านการบริหารจัดการ (Management) ความคิดเห็นที่มีต่อสภาพปัญหาการบริหารงานของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ส่วนใหญ่การบริหารโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และบุคลากรมีความต้องการเกี่ยวกับการมีกฎหมายให้การส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาเป็นการ เพราะเมื่อพิจารณาปัจจัยความสอดคล้องของปัจจัยความเสี่ยงตามสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในรายละเอียดแล้วมีความสอดคล้องกับ ธารชุตดา อมรเพชรกุล (2546) ได้ศึกษางานวิจัย เรื่องการพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงในส่วนการพัสดุสำนักบริหารแผนและการคลัง จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พบว่า ความเสี่ยงแบ่งออกเป็น 8 ประเภท คือ ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการดำเนินงาน (Operational Risk) ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากบุคลากร (Human Resource Risk) ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากการเงิน (Financial Risk) ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกลยุทธ์การบริหารงาน (Strategic Risk) ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากสถานะการแข่งขัน (Competitive Risk) ความเสี่ยงจากคู่ค้าหรือลูกค้าและผู้ให้บริการ (Supplier/Customer Risk) ความเสี่ยงอันเนื่องมาจากกฎระเบียบ กฎหมาย (Regulatory/Legal Risk) และความเสี่ยงอันเนื่องมาจากภาวะเศรษฐกิจการเมือง (Economic/Political Risk) (ธารชุตดา อมรเพชรกุล, 2546, บทคัดย่อ)

2) ผลการสัมภาษณ์ผู้บริหาร ผู้ทรงคุณวุฒิ เกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา พบว่า มีสภาพปัญหาการบริหารทั้ง 4 ด้าน คือ 1) ด้านบุคลากร (Man) พบว่า บุคลากร

ขาดความมั่นคง และไม่มีหลักประกันความก้าวหน้าทางด้านวิชาชีพ สืบเนื่องมาจากการได้รับค่าตอบแทนไม่เหมาะสมตามคุณวุฒิ 2) ด้านการเงิน (Money) พบว่า มีงบประมาณที่ได้รับการอุดหนุนจากรัฐไม่เพียงพอต่อค่าใช้จ่าย 3) ด้านการบริหารจัดการ (Management) พบว่า ขาดการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ และบุคลากรมีความต้องการเกี่ยวกับการมีกฎหมายให้การส่งเสริมการศึกษาพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษาเป็นการเพราะ 4) ด้านวัสดุอุปกรณ์ (Material) พบว่า ขาดแคลนวัสดุอุปกรณ์สนับสนุนทางการศึกษา และระบบสารสนเทศในการบริหารจัดการไม่มีประสิทธิภาพดีพอ มีความสอดคล้องกับ (ธร สุนทรยุทธ, 2550) ได้นำเสนอความเสี่ยงด้านคุณภาพการศึกษาซึ่งเกิดจากปัจจัยต่างๆ คือ สภาพและปัญหาการบริหารจัดการทางศึกษาทรัพยากร บุคคลที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา ทรัพยากรสนับสนุนการศึกษาระบบการจัดการและกระบวนการผลิต การบริหารการศึกษาที่เป็นนิติบุคคลและการประกันคุณภาพการศึกษาความเสี่ยงด้านคุณภาพการศึกษา 1) จากสภาพและปัญหาการบริหารจัดการศึกษา ซึ่งเกิดจากปัญหาการกระจายอำนาจ ปัญหาสายการบังคับบัญชา ปัญหาความล่าช้าและสิ้นเปลืองทรัพยากร การทุจริต ฉ้อราษฎร์บังหลวง ปัญหาการไม่มีส่วนร่วมและการตรวจสอบจากประชาชน 2) ทรัพยากรมนุษย์ที่เกี่ยวข้องกับระบบการศึกษา คือ ครู อาจารย์ผู้สอน นักเรียน นักศึกษาและคุณภาพบัณฑิต 3) ทรัพยากรสนับสนุนการศึกษา 4) ระบบการจัดการและกระบวนการผลิตได้แก่ ระบบและกลไกการควบคุมมาตรฐานหลักสูตร การจัดการเรียนการสอน การวัดผลการศึกษาและสัมฤทธิ์ผลการวิจัยและงานพัฒนานักเรียนนักศึกษา และ 5) การบริหารจัดการการศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ได้แก่ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากการบริหารที่เป็นนิติบุคคล แนวทางการป้องกันความเสี่ยง การประกันคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนครอบคลุมไปถึงหลักการและแนวคิดระดับการประกันคุณภาพการศึกษาบทยของโรงเรียน

5.2 ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา

ผลการพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา พบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา มี 4 องค์ประกอบ และ 6 ขั้นตอน ซึ่งสังเคราะห์ตามกรอบการบริหารความเสี่ยงของ COSO มีแนวทางการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมแผนกสามัญศึกษา ดังนี้ 1) ปัจจัยความเสี่ยงด้านบุคลากร ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ด้วยการพัฒนาบุคลากรโดยกำหนดงบประมาณและแผนการปฏิบัติงานที่ส่งเสริมให้ครูได้พัฒนา อบรมและศึกษาดูงานเพื่อเพิ่มศักยภาพของครู สร้างขวัญและกำลังใจด้วยการพิจารณาความดีความชอบและสร้างสิทธิประโยชน์อันพึงมีพึงได้ขึ้น เพื่อให้บุคลากรมีขวัญกำลังใจและความมั่นคง และยอมรับความเสี่ยงหลักจากควบคุมแล้วแต่ไม่บังเกิดผล 2) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการเงิน ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง กำหนดให้จัดทำแผนงบประมาณให้ชัดเจนและมีการระดมทุนจากการทอดผ้าป่าเพื่อตั้งกองทุนการศึกษา รวมไปถึงการสร้างการมีส่วนร่วมของบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง 3) ปัจจัยความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงด้วยการส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง 4) ปัจจัยความเสี่ยงด้านวัสดุอุปกรณ์ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง ด้วยการกำหนดให้จัดหาวัสดุอุปกรณ์จากการขอความร่วมมือของบุคลากร โรงเรียน ชุมชนและผู้ปกครอง ซึ่งสอดคล้องกับหลักการ

พัฒนารูปแบบของ Steiner (1988,p.148) ซึ่งแบ่งรูปแบบออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) รูปแบบเชิงปฏิบัติ (Practical Model or Model-Of) เป็นแบบจำลองทางกายภาพ 2) รูปแบบเชิงทฤษฎี (Theoretical Model or Model-For) เป็นแบบจำลองที่สร้างขึ้นจากกรอบแนวคิดที่มีทฤษฎีเป็นพื้นฐาน ตัวทฤษฎีไม่ใช่รูปแบบหรือแบบจำลองเป็นตัวช่วยให้เกิดรูปแบบที่มีองค์ประกอบต่างๆ และการที่รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรมฯ มีองค์ประกอบ 4 องค์ประกอบนั้น ทั้งนี้เนื่องมาจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง การศึกษาความคิดเห็นของผู้บริหารและครูเกี่ยวกับสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนฯ พร้อมทั้งแนวทางการบริหารความเสี่ยง และจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิถึงสภาพปัญหาการบริหารโรงเรียนฯ และแนวทางการบริหารความเสี่ยง โดยผ่านการสัมมนากลุ่ม ประชาพิจารณ์ และปรับปรุงตามข้อเสนอแนะของผู้ทรงคุณวุฒิ ได้ผลลัพธ์รูปแบบเชิงทฤษฎีการบริหารความเสี่ยงตามทฤษฎีระบบ (System Theory) และแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียดดังนี้

1) องค์ประกอบด้านนโยบายการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย 7 รายการ ได้แก่ 1) การบริหารความเสี่ยงจะต้องครอบคลุมทุกหน่วยงานทั่วทั้งองค์กร 2) ให้มีการจัดทำแผนการบริหารความเสี่ยงโดยกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้งองค์กร เพื่อให้ผู้บริหารและผู้ปฏิบัติใช้เป็นแนวทางการบริหารความเสี่ยงไปในทิศทางเดียวกัน 3) ให้จัดทำคู่มือการบริหารความเสี่ยงแสดงแนวทางในการบริหารความเสี่ยง กระบวนการ วิธีการบริหารความเสี่ยง และระบุปัจจัยความเสี่ยงที่ชัดเจน ให้ทุกหน่วยงานนำไปถือปฏิบัติจนเกิดการบูรณาการทุกระดับ 4) ให้นำระบบบริหารความเสี่ยงไปปฏิบัติเป็นส่วนหนึ่งของงานจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กรและเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ 5) ให้มีการนำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงขององค์กรเกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล 6) ให้มีการสื่อสารเรื่องความเสี่ยงแก่ผู้บริหารและบุคลากรในหน่วยงาน ให้มีความเข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญในการบริหารความเสี่ยงขององค์กร และ 7) ให้มีการติดตามและประเมินผลการบริหารความเสี่ยงโดยมีการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอและต่อเนื่อง เพื่อให้การบริหารความเสี่ยงมีประสิทธิภาพมากขึ้น สอดคล้องกับตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2551, หน้า 42) ได้กล่าวว่า ปรัชญาการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเป็นความเชื่อและทัศนคติที่บุคลากรในองค์กรมีส่วนร่วมซึ่งแสดงถึงลักษณะ และวิธีพิจารณาความเสี่ยงในหลายๆ กิจกรรมขององค์กร ตั้งแต่การกำหนดกลยุทธ์ และการนำไปปฏิบัติในกิจกรรมประจำวัน ปรัชญาการบริหารความเสี่ยงขององค์กรจะสะท้อนให้เห็นถึงคุณค่าขององค์กร ซึ่งมีผลต่อวัฒนธรรมองค์กร และรูปแบบการดำเนินงานจะส่งผลต่อการนำองค์ประกอบของการบริหารความเสี่ยงขององค์กรมาประยุกต์ใช้รวมถึงวิธีการระบุความเสี่ยง ประเภทของความเสี่ยงที่ได้ออมรับ และวิธีที่องค์กรจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นด้วย มหาวิทยาลัยนเรศวร (2553, หน้า 17) ได้กล่าวถึง นโยบายของการบริหารความเสี่ยง ไว้ดังนี้ 1) ให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรแบบบูรณาการ โดยมีการจัดการอย่างเป็นระบบและต่อเนื่อง 2) ให้มีการกำหนดกระบวนการบริหารความเสี่ยงที่เป็นระบบมาตรฐานเดียวกันทั่วทั้ง องค์กร 3) ให้มีการติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงที่มีการทบทวนและปรับปรุงอย่างสม่ำเสมอ 4) ให้มีการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้ในการจัดการที่ดี 5) ให้การบริหารความเสี่ยงเป็นส่วนหนึ่งของการดำเนินงานตามปกติ ทั้งนี้เพื่อให้มหาวิทยาลัยนเรศวร มีระบบการบริหารความ

เสี่ยง โดยบริหารปัจจัยและควบคุมกิจกรรมกระบวนการดำเนินงาน เพื่อลดมูลเหตุแต่ละโอกาสที่เกิดความเสียหายให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้

2) องค์ประกอบด้านวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย 5 รายการ ได้แก่ 1) กำหนดวัตถุประสงค์ที่สอดคล้องกับปรัชญา นโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ ในการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา หรือเป้าหมายในการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 2) พิจารณาข้อมูลพื้นฐานจากรายงานความเสี่ยงและรายงานการบริหารความเสี่ยง ของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ในรอบปีที่ผ่านมา กรณีที่ต้องนำมาดำเนินการต่อไป 3) กำหนดวัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยงและศึกษาสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่อาจจะเกิดความเสี่ยงนำมาดำเนินการด้วยกระบวนการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนฯ ให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้ ซึ่งได้จากข้อ 4.1 ดังนี้ (1) ด้านบุคลากร (2) ด้านเงิน (3) ด้านการบริหารจัดการ (4) ด้านวัสดุอุปกรณ์และสิ่งอำนวยความสะดวกทางการศึกษา (5) ด้านอื่นๆ เพิ่มเติมจากที่ได้รับ การคัดเลือก 4) กำหนดระดับความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเสี่ยงตามบริบทของแต่ละโรงเรียนฯ และ 5) กำหนดช่วงเบี่ยงเบนของระดับความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ที่ยอมรับได้ในแต่ละประเภทความเสี่ยงตามบริบทของโรงเรียนฯ สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยนอร์ท แครโรไลนา วิลมิงตัน (2556) ได้กล่าวว่า วัตถุประสงค์การบริหารความเสี่ยงของมหาวิทยาลัย มี 2 ข้อ ดังนี้ 1) เพื่อส่งเสริมให้เกิดสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยในโรงเรียนให้นักเรียน บุคลากร และ ผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องมีส่วนร่วมในการป้องกันสุขภาพ รวมถึงความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน 2) เพื่อระบุความเสี่ยงและจัดลำดับความสำคัญของความเสี่ยง การจัดเตรียมกลยุทธ์หรือวิธีการในการลดความเสี่ยงให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์การดำเนินงานของโรงเรียน สอดคล้องกับ สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ (2554) ได้กล่าวถึง วัตถุประสงค์ของการบริหารความเสี่ยงไว้ ดังนี้ 1) เพื่อช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการตัดสินใจ โดยคำนึงถึงปัจจัยเสี่ยงและ ความเสี่ยงในด้านต่างๆ ที่น่าจะมีผลกระทบกับวัตถุประสงค์การดำเนินงานและเป้าประสงค์เชิงยุทธศาสตร์ แล้วพิจารณาหาแนวทางป้องกัน หรือจัดการกับความเสี่ยงเหล่านั้นก่อนที่จะเริ่มปฏิบัติงาน หรือดำเนินงานตามแผนที่กำหนดไว้ 2) เพื่อให้องค์กรสามารถลดมูลเหตุของโอกาสที่จะเกิดความเสียหาย และลดขนาดของความเสียหายที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้อยู่ในระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ ควบคุมได้ และตรวจสอบได้ 3) เพื่อให้องค์กรมีผลการดำเนินงานบรรลุเป้าหมาย ภารกิจหลักตามกฎหมาย เป้าประสงค์

3) องค์ประกอบด้านคณะกรรมการการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย 4 รายการ ได้แก่ 1) กำหนดโครงสร้างและผังการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา 2) กำหนดและแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงโรงเรียนฯ และคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนฯ 3) กำหนดบทบาทหน้าที่และมอบหมายความรับผิดชอบให้คณะกรรมการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนฯ และคณะทำงานบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนฯ และ 4) กำหนดค่านิยมที่พึงประสงค์เน้นให้บุคลากรทุกฝ่ายมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนฯ และมีจิตสำนึกในด้านการบริหารจัดการองค์กร สอดคล้องกับนิรภัย จันทรสวัสดิ์ (2551, หน้า 12-23) ได้กล่าวว่า การบริหารความเสี่ยงควรเริ่มจากบุคลากรตลอดจนผู้บริหารในองค์กรได้ทำความเข้าใจให้ตรงกันต่อค่านิยมของความเสี่ยง เพื่อให้ทุกคนสามารถชี้บ่ง

ความเสี่ยงและโอกาสได้ในทิศทางเดียวกันโครงสร้างการบริหาร ความเสี่ยงที่เป็นที่นิยม จะประกอบไปด้วย คณะกรรมการอย่างน้อย 2 ชุด คือ (1) คณะกรรมการ บริหารความเสี่ยง (2) คณะทำงานบริหารความเสี่ยงในทุก ระดับ ซึ่งคณะทำงานบริหารความเสี่ยง ก็จะมีการแบ่งย่อยลงไปตามลำดับขั้นตามโครงสร้างองค์กร สอดคล้องกับ ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (2551, หน้า 148) ได้กล่าวถึง บทบาทของคณะกรรมการว่ามีหน้าที่สำคัญใน การสอดส่องดูแลเรื่องการบริหารความเสี่ยงขององค์กรและควรทำการประเมินความเสี่ยงต่างๆ ที่สำคัญที่สุด การตอบสนองความเสี่ยงการนำเสนอแผนการบริหารความเสี่ยงต่อผู้บริหาร รวมทั้งรายงานข้อมูลที่สำคัญ คณะกรรมการอาจเลือกมอบหมายหน้าที่ใดหน้าที่หนึ่งให้ระดับอนุกรรมการไปรับผิดชอบได้ เพื่อให้การบริหาร ความเสี่ยงในแต่ละด้านมีความชัดเจนมากยิ่งขึ้น

4) องค์ประกอบด้านกระบวนการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา ประกอบด้วย 6 ขั้นตอน ได้แก่ ขั้นตอนที่ 1 การระบุความเสี่ยงของโรงเรียนฯ ขั้นตอนที่ 2 การประเมินความเสี่ยง ของโรงเรียนฯ ขั้นตอนที่ 3 การตอบสนองต่อความเสี่ยงของโรงเรียนฯ ขั้นตอนที่ 4 กิจกรรมควบคุมความเสี่ยง ของโรงเรียนฯ ขั้นตอนที่ 5 สารสนเทศและการสื่อสารการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนฯ ขั้นตอนที่ 6 การ ติดตามประเมินผลการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนฯ ซึ่งถ้าพิจารณาถึงขั้นตอนหรือกระบวนการของรูปแบบที่ ค้นพบจากงานวิจัยครั้งนี้เป็นกระบวนการที่ใช้ในการบริหารความเสี่ยงในเกือบทุกองค์กร หรือทุกหน่วยงานซึ่ง สอดคล้องกับกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานของ COSO (Committee of Sponsoring Organizations of the Tread way) มีทั้งหมด 7 ขั้นตอน คือ 1) การกำหนดเป้าหมายการบริหารความเสี่ยง 2) การระบุความเสี่ยงต่างๆ 3) การประเมินความเสี่ยง 4) กลยุทธ์ที่ใช้ในการจัดการกับแต่ละความเสี่ยง 5) กิจกรรมการบริหารความเสี่ยง 6) ข้อมูลและการสื่อสารด้านบริหารความเสี่ยง 7) การติดตามและเฝ้าระวังความ เสี่ยงต่างๆ ซึ่งถือว่าเป็นกระบวนการบริหารความเสี่ยงตามมาตรฐานสากล สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยนเรศวร (2553) ได้กล่าวว่า การระบุความเสี่ยงเป็นการระบุเหตุการณ์ (Event Identification) ความเสี่ยงหรือความไม่ แน่นนอนที่อาจเกิดขึ้น โดยพิจารณาจากปัจจัยทั้งภายในและภายนอกองค์กร และกล่าวว่าการประเมิน ความเสี่ยง (Risk Assessment) หมายถึง การระบุความเสี่ยงการวิเคราะห์ความเสี่ยง และจัดลำดับความเสี่ยง โดย การประเมินจากโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) และผลกระทบ (Impact) ซึ่งโอกาสที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความถี่หรือโอกาสที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง และผลกระทบ (Impact) หมายถึง ขนาดความรุนแรง ของความเสียหายที่จะเกิดเหตุการณ์ความเสี่ยง เมื่อทำการประเมินแล้วทำให้ทราบระดับของความเสี่ยง (Degree of Risk) หมายถึง สถานะของความเสี่ยงที่ได้จากการประเมินโอกาสและผลกระทบของแต่ละปัจจัยเสี่ยงแบ่ง ออกเป็น 5 ระดับ คือ สูงมาก สูง ปานกลาง น้อย และน้อยมาก รวมไปถึงการประเมินการควบคุม (Control Activities) หมายถึง ขั้นตอนหรือนโยบายที่เป็นการควบคุมเพื่อให้เกิดความมั่นใจได้ว่าการตอบสนองความเสี่ยงที่ ได้ทำในองค์ประกอบที่แล้วยังอยู่ระดับที่สามารถยอมรับได้ สิ่งสำคัญการสื่อสารและการส่งข้อมูลที่สำคัญและ จำเป็นต่อการบริหารความเสี่ยง (Information and Communication) ลำดับขั้นตอนนี้ถือว่ามีความสำคัญเพราะ จะเป็นส่วนที่จะช่วยสนับสนุนในทุกๆ ขบวนการ ขั้นตอน ที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้น โดยเฉพาะอย่างยิ่งปัจจัยภายใน องค์กร (Internal Environment) อันเป็นรากฐานที่สำคัญของขบวนการขั้นตอนที่ได้กล่าวมาแล้วข้างต้นเพราะจะ มีส่วนช่วยทำให้บุคลากรในองค์กรได้ทราบ ถึงทิศทางการดำเนินงานด้านการบริหารความเสี่ยงตลอดจนถือเป็น

การเสริมสร้างวัฒนธรรม ที่เกี่ยวกับการบริหารความเสี่ยงขององค์กรอีกทางหนึ่งด้วย สอดคล้องกับมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ (2553) ได้กล่าวว่า การติดตามผลเป็นการติดตามผลของการดำเนินการตามแผนการบริหารความเสี่ยงว่ามีความเหมาะสมกับสถานการณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงหรือไม่รวมถึงเป็นการทบทวนประสิทธิภาพของแนวทางการบริหารความเสี่ยงในทุกขั้นตอน เพื่อพัฒนาระบบให้ดียิ่งขึ้น

5.3 ผลการเสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

ผลการเสนอรูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาพบว่า รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา สามารถลดความเสี่ยงของสภาพปัญหาการบริหารของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษาที่ค้นพบได้ โดยใช้แนวคิดตามรูปแบบทฤษฎีระบบ (System Theory) และมีแนวทางการบริหารความเสี่ยง คือ 1) ปักจายความเสี่ยงด้านบุคลากร ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง 2) ปักจายความเสี่ยงด้านการเงิน ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง 3) ปักจายความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง 4) ปักจายความเสี่ยงด้านวัสดุอุปกรณ์ ใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง สอดคล้องกับดวงใจ ช่วยตระกูล (2551) พบว่า 1) ปักจายความเสี่ยงในสถานศึกษาระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานประกอบด้วย 5 องค์ประกอบคือ ด้านการเรียนการสอน ด้านการเงิน ด้านความมั่นใจทางการศึกษา ด้านสิ่งแวดล้อมและ ด้านการบริหารจัดการความปลอดภัย โดยปักจายความเสี่ยงของสถานศึกษาในเมือง นอกเมืองและในแต่ละ ภูมิภาคมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 2) แนวทางการบริหารความเสี่ยงในสถาน ศึกษา ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานพบว่าปักจายความเสี่ยงด้านการเรียนการสอนควรใช้วิธีการบริหาร ความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง รวมไปถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปักจาย ความเสี่ยงด้านการเงินควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการ ป้องกัน ความเสี่ยง ปักจายความเสี่ยงด้านความมั่นใจทางการศึกษาควรใช้วิธีการควบคุมและหามาตรการในการ ป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของภาคีคือ ชุมชน ผู้ปกครองและผู้ประกอบการ ปักจายความเสี่ยงด้านสิ่งแวดล้อมควรใช้วิธีการบริหารความเสี่ยงโดยการควบคุมและหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยง รวมไปถึงถ่ายโอนความเสี่ยง ปักจายความเสี่ยงด้านการบริหารจัดการความปลอดภัยควรใช้วิธีการควบคุม และหามาตรการในการป้องกันความเสี่ยงรวมถึงการมีส่วนร่วมของนักเรียน ผู้ปกครอง บุคลากร ในสถานศึกษา ชุมชน คณะกรรมการสถานศึกษาและผู้ที่เกี่ยวข้อง

6. ข้อเสนอแนะ

6.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

1) รัฐบาล ควรนำผลการวิจัยครั้งนี้ไปพิจารณา และประกอบการตัดสินใจในระดับนโยบายเพื่อเป็นการปรับปรุงและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2) ด้านบุคลากร(Man) โรงเรียนต้องมีระบบการบริหารงานทรัพยากรบุคคลทั้งระบบที่มีประสิทธิภาพมีการบริหารค่าตอบแทนของครูอย่างชัดเจน สร้างความตระหนักให้บุคลากรทุกฝ่ายจะต้องมุ่งมั่นพัฒนาด้วยใจรักในองค์กรและวิชาชีพที่แท้จริง ไม่นั่นผลประโยชน์เพื่อตนเอง

3) ด้านการเงิน (Money) โรงเรียนต้องสร้างความร่วมมือกับหน่วยงานต่างๆ ผู้ปกครอง ชุมชน ศิษย์เก่า ต้องเข้ามามีบทบาทช่วยเหลือในการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ มีการระดมทรัพยากรจากแหล่งต่างๆ และต้องจัดหาเงินทุนสำรองเพื่อปฏิบัติตามกลยุทธ์โดยไม่ต้องรับเงินอุดหนุนจากรัฐบาลได้อย่างมีประสิทธิภาพ

4) ด้านการบริหารจัดการ (Management) โรงเรียนต้องสร้างความได้เปรียบด้านการศึกษาซึ่งมีอยู่แล้ว โดยการสร้างความโดดเด่นจากการศึกษาพระปริยัติธรรมทั้ง 3 แผนกคือ แผนกธรรม แผนกบาลีและ แผนกสามัญศึกษา มีความเป็นอัตลักษณ์ ส่งเสริมให้เกิดการมีส่วนร่วมของบุคลากร นักเรียน ผู้ปกครอง ชุมชน และคณะกรรมการสถานศึกษา

6.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

1) ความมีการวิจัยเพื่อศึกษาผลสัมฤทธิ์ของการใช้รูปแบบการบริหารความเสี่ยงของโรงเรียนพระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา

2) ความมีการวิจัยและพัฒนารูปแบบการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กรในกลุ่มโรงเรียนพระปริยัติธรรมทุกแผนกด้วยการกำหนดค่าการกำหนดเกณฑ์ประเมินความเสี่ยง การจัดลำดับความเสี่ยง การประเมินมาตรการควบคุมความเสี่ยงที่มีอยู่ตามบริบทของโรงเรียนทุกขนาดคือ โรงเรียนขนาดใหญ่ โรงเรียนขนาดกลาง และโรงเรียนขนาดเล็กมีเกณฑ์การประเมินอย่างไร

3) ควรนำหลักธรรมมาใช้ในการบริหารความเสี่ยงโดยใช้การวิเคราะห์องค์ประกอบที่สำคัญมาปรับใช้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

7. บรรณานุกรม

กองพุทธศาสนศึกษา สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ. (2558). แผนยุทธศาสตร์การจัดการศึกษา

พระปริยัติธรรม แผนกสามัญศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา. (2554). คู่มือการประเมินคุณภาพภายนอก

รอบสาม (พ.ศ. 2554-2558) ระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน. กรุงเทพฯ :

สำนักงานรับรองมาตรฐานและการประเมินคุณภาพการศึกษา (องค์การมหาชน).

ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. (2551). กรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กรเชิงบูรณาการ

: บทสรุปสำหรับผู้บริหาร กรอบโครงสร้าง. กรุงเทพฯ : อมรินทร์ปริ้นส์ดีง แอนพับลิชชิง.

ธารชุตดา อมรเพชรกุล. (2546). การพัฒนาระบบบริหารความเสี่ยงในส่วนการพัสดุ. กรุงเทพฯ :

สำนักบริหารแผนและการคลัง : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

8. คำขอบคุณ

รายงานการวิจัยฉบับนี้สำเร็จลงได้ด้วยความอนุเคราะห์จากผู้เกี่ยวข้องหลายฝ่าย ซึ่งเป็นทั้งแรงผลักดันให้กำลังใจ ช่วยเหลือ ให้คำปรึกษาและแนะนำให้แก่ผู้วิจัยเป็นอย่างดี โอกาสนี้ผู้วิจัยขอขอบพระคุณคณาจารย์ เจ้าหน้าที่มหาวิทยาลัยทุกท่าน และขอขอบคุณสถาบันวิจัยญาณสังวร มหาวิทยาลัยมหามกุฏราชวิทยาลัยที่ได้ให้โอกาสตีพิมพ์ผลงานวิจัยในครั้งนี้